

Obsah

Úvod	9
Země, krajina, lid, sousedé	9
Ediční poznámka	13
Tibeťané a jim příbuzná etnika čínského jihu	15
DĚJINY	20
Od pravěku do konce 17. století	20
Legendy, pověsti a poznatky archeologie	20
Nezávislá tibetská říše Tchupo a styky s Tchangy (7.–9. století)	23
Politické vakuum a rozvoj sektářství (9.–13. století)	24
Tibet – vazal Mongolů a říše Jüan (13.–14. století)	25
Střídání dynastií a nové spojení s Mongoly za Mingů (14.–17. století)	27
Tibet – „protektorát“ říše Čchingů (18.–20. století)	30
Snahy mandžuských vládců Číny o kontakty s Tibetem (do roku 1717)	30
Dobyvačná tažení čchingských vojsk a zřízení ambanátu (1718–1750)	32
Prosazení mandžusko-čínské suzerenity nad Tibetem (1751–1793)	34
Mandžusko-čínská suzerenita nad Tibetem (1793–1890)	35
Younghusbandova vojenská expedice do Lhasy (1903–1904)	36
Úsilí o udržení suzerenity Čchingů nad Tibetem (1906–1911)	37
Období faktické nezávislosti Tibetu (1912–1949)	39
Sinchajská revoluce (1911) a vznik Čínské republiky (1912) ..	39
Pád ambanátu (1912), tibetsko-mongolská dohoda (1913) a dalajlamova <i>Deklarace nezávislosti</i> (1913)	39
Trojstranná konference o Tibetu v Simle (1913–1914)	40

Zvýšený zájem Kuomintangu o Tibet	42
Projevy tibetské nezávislosti	43
Tibet – „neoddělitelná část“ Čínské lidové republiky	
(1949)	45
Události v Tibetu v letech 1949–1951	45
Čínsko-tibetská dohoda z roku 1951	46
Ústava ČLR (1954) a čínsko-indická dohoda o Tibetu (1954)	47
Přípravný výbor Tibetské autonomní oblasti (1956)	48
Protičínské povstání ve Lhase (1959)	50
Život Tibeťanů doma i v exilu (1959–2010)	53
Tibetská exilová vláda v Indii (1959)	53
Léta 1960–1963 a zrod exilové ústavy Tibetu (1963)	54
Léta 1964–1968 a důsledky čínské „kulturní revoluce“	57
Léta 1976–1986 a mírná liberalizace	58
Léta 1987–1989 a Nobelova cena míru pro dalajlamu	60
Posledních 20 let (1990–2010)	61
Výhled do budoucna čínsko-tibetských vztahů	65
Duchovní svět Tibeťanů	68
Školy tibetského buddhismu	68
Hnutí <i>rimé</i>	75
Společné rysy tibetských náboženských škol	76
Projevy buddhismu v umění	77
Prvky sexuality v tibetském buddhistickém umění	78
Morální a etické zásady tibetského buddhismu	79
Tibetský buddhistický kánon <i>Kandžur</i> a <i>Tandžur</i>	79
Svět tibetského buddhismu	81
Dalajlamové a pančhenlamové	83
Dalajlamové 1.–14.	84
Pančhenlamové 1.–10.	88
Případ 11. pančhenlamy – volba dalajlamy a vlády ČLR	90
Z dějin objevování a poznávání Tibetu	94
Cestovatelé a objevitelé	94
Katoličtí misionáři v Tibetu (17. a 18. století)	100
Jezuité (17. století)	100
Kapucíni (18. století)	103
Zrození oboru tibetologie v 19. století	107
Kőrösi Csoma Sándor (1784–1842)	107

Heinrich August Jäschke (1817–1883)	110
Měření času u Tibeťanů	115
Tabulka tibetského kalendáře	117
Literatura k tématu	120
CHRONOLOGICKÉ TABULKY	121
CHRONOLOGIE VLÁDCŮ	121
Světské dynastie a vlády	121
Legendární vládcové	
(3. století před Kr.–7. století po Kr.)	121
Panovníci Tibetské říše do jejího rozpadu (7.–10. století)	122
„Místokrálové“ za Mongolů a jejich dynastie Jüan	
(1249–1358)	123
Ústřední tibetská vláda ve Lhase (1679–1959)	125
Tibetští hierarchové	132
Sakjapovci	132
Karmapovci	133
Gelugpovci (dalajlamové, pančhenlamové, gandän-thipové)	134
Relevantní čínské dynastie a vlády	139
Čínské dynastie (618–1911)	139
Mandžušští císařové dynastie Čching (1644–1911)	139
Mandžušští ambani (místodržící) ve Lhase	
(1727/50–1912)	139
Čínská republika (od 1912)	141
Čínská lidová republika (od 1949)	141
Literatura k tématu	141
Základní historický přehled (7.–21. století)	143
Literatura k tématu	156
Česko-tibetské vztahy	157
Encyklopedické heslo	161
Památná místa tibetského buddhismu v Tibetu	
i za hranicemi	169
Tibetologie ve světě a u nás	171
Jazyková první pomoc	173
Fráze v tibetštině	173

Malý česko-tibetský slovníček	173
Malý výkladový slovníček tibetských a méně obvyklých výrazů	176
Doporučená literatura	183
Seznam zkratek	186